

Kristiansand kommune
Grimstad kommune
Vennesla kommune
Farsund kommune
Vegårshei kommune
Flekkefjord kommune
Lyngdal kommune

Eventuell tildeling av skjønnsmidler for 2020 til kommuner med private barnehager

Stortinget har vedtatt et minimumskrav til grunnbemanning (bemanningsnorm) for ordinære barnehager. Normen stiller krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum én voksen per tre barn under tre år og én voksen per seks barn over tre år. Bemanningsnormen i barnehagene ble innført 1. august 2018, og barnehagene hadde frist til 1. august 2019 til å oppfylle normen.

Driftstilskuddet til de private barnehagene baserer seg på regnskapene for de kommunale barnehagene to år før tilskuddsåret. Hvorvidt den aktuelle kommunen oppfylte bemanningsnormen i 2017 og 2018 har derfor betydning for om de private barnehagene blir finansiert for bemanningsnormen gjennom driftstilskuddet til ordinære private barnehager for 2020.

Det øremerkede tilskuddet til små barnehager i kommuner som ikke oppfylte bemanningsnormen ble trappet ned fra ca. 263 mill. kroner i 2019 til ca. 111 mill. kroner i 2020. Vi viser her til Statsbudsjettet for 2020 (Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2019-2020), side 126) der det heter:

«I samband med at tilskotet trappast ned i 2020 opnast det for at fylkesmannen, etter søknad frå kommunen, i særlege tilfelle kan tildele skjønnsmidlar til private eller ideelle barnehagar dersom dei får økonomiske problem som følge av bemanningsnorma i 2020. Skjønnsmidlar skal ikkje gis til barnehagar som er ein del av eit større konsern, då det leggast til grunn at desse har økonomi til å handtere innføringa av norma i den avgrensa overgangsperioden».

Kunnskapsdepartementets sendte 3. april 2020 et brev til Private Barnehagers Landsforbund (PBL) (vedlegg 1). Dette brevet inneholder en rekke presiseringer og avklaringer som har betydning for Fylkesmannens videre arbeid med eventuell tildeling av skjønnsmidler. Departementet presiserer i brevet at muligheten til å søke skjønnsmidler i 2020 er en konsekvens av at nivået på det øremerkede tilskuddet trappes ned. Videre skriver departementet at «muligheten til å kunne søke skal sees i sammenheng med det øremerkede tilskuddet», og at «kommunenes mulighet til å søke om skjønnsmidler er knyttet til små barnehager som kommer i særskilte økonomiske problemer».

26.mars 2020 tildelte Utdanningsdirektoratet øremerket tilskudd til bemanningsnormen for 2020. I Agder fikk følgende 7 kommuner og 37 private barnehager tilskudd:

- Kristiansand (18 barnehager)
- Grimstad (7 barnehager)
- Vennesla og Lyngdal (4 barnehager)
- Farsund (2 barnehager)
- Flekkefjord og Vegårshei (1 barnehage)

Tilskuddet er bare tildelt til små private barnehager (dvs. at barnehagen ikke har mer enn 45 alderskorrigerede barn) som ligger i kommuner som i gjennomsnitt har over 6,0 barn per voksne i kommunenes egne barnehager.

Nærmere om skjønnsmidlene

Fylkesmennene fordeler skjønnsmidler etter retningslinjer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Iht. retningslinjene skal skjønnsmidlene kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet samt til innovasjons- og fornyingsprosjekter. Kunnskapsdepartementet legger i brevet til PBL opp til at «fylkesmennene lokalt kan vurdere hvordan de skal følge opp søknader fra kommunene om skjønnsmidler til private barnehager, og i hvilken grad de kan gå inn med støtte».

Fylkesmannen i Agder har allerede fordelt mesteparten av skjønnsmidlene for 2020 til ordinært skjønnsstilskudd i statsbudsjettet for 2020. Vi har derfor begrenset med midler til rådighet, og vi har ikke avsatt en bestemt sum til dette formålet.

Vi viser til at Kunnskapsdepartementet, i samråd med Kommunal og moderniseringsdepartementet, har lagt til grunn at en eventuell tildeling av skjønnsmidler til private barnehager, jf. omtalen i Prop. 1 S (2019-2020), vil måtte tolkes relativt strengt, og være opp til fylkesmennes skjønn.

Hvilke kommuner og barnehager kan søke?

Med utgangspunkt i føringene som er gitt, legger Fylkesmannen til grunn at det bare vil være de 7 kommunene som har fått øremerket tilskudd i 2020 som vil kunne søke om skjønnsmidler til private barnehager for 2020. For å være en aktuell kandidat til å motta skjønnsmidler må i tillegg den private barnehagen:

- Være liten (dvs. ikke ha mer enn 45 alderskorrigerede barn iht. BASIL-tall pr 15.12.2019).
- Ikke være del av et større konsern
- Kunne dokumentere at den får særskilte økonomiske problemer som skyldes innføringen av bemanningsnormen. Her viser vi til at departementet har lagt følgende til grunn (vedlegg 1):
 - «.. for at en barnehage skal regnes for å ha økonomiske problemer, er det ikke tilstrekkelig at den går i underskudd det aktuelle regnskapsåret. Dersom en enkeltstående barnehage har oppsparte midler, legger departementet til grunn at denne barnehagen ikke vil regnes som å ha «økonomiske problemer» som følge av bemanningsnormen. Barnehagen vil dermed neppe være en egnet kandidat til å søke fylkesmannen om skjønnsmidler slik Kunnskapsdepartementet vurderer det».

I en eventuell søknad om skjønnsmidler ber vi om at kommunen:

- Bekrefter at den aktuelle barnehagen er liten og ikke del av et større konsern
- Vurderer om den aktuelle barnehagen har fått særskilte økonomiske problemer som skyldes innføringen av bemanningsnormen
- Dokumenterer hvilke ekstraordinære utgifter kommunen har hatt

Vi ber om én samlet søknad fra hver kommune.

Fylkesmannens vurdering av eventuelle søknader

Fylkesmannen vil foreta en helhetlig vurdering av eventuelle søknader fra kommunene, og vurdere disse opp mot andre særskilte og ekstraordinære forhold for 2020. I tråd med retningslinjene for skjønnsfordelingen vil Fylkesmannen også gjøre en helhetlig vurdering av søkerkommunens økonomi og behov.

Søknadsfrist og eventuell utbetaling av midler

Vi ber om at eventuelle søknader sendes Fylkesmannen på fmavpost@fylkesmannen.no med kopi til fmavsom@fylkesmannen.no innen **1.september 2020**.

Eventuell utbetaling av midler gjøres til kommunen gjennom rammetilskuddet. Kommunen skal betale videre til de aktuelle private barnehagene uten ugrunnet opphold.

Spørsmål om ordningen kan rettes til:

Jostein Nordhus; fmavjno@fylkesmannen.no

Sølvi Mogseth; fmavsom@fylkesmannen.no

Med hilsen

Knut Berg (e.f.)
ass. fylkesmann

Jostein Nordhus
rådgiver
Stab

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Resterende kommuner i Agder (Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Åmli, Arendal, Froland, Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle, Åseral, Sirdal, Lindesnes, Kvinesdal og Hægebostad kommuner)

Vedlegg:

1. Brev fra Kunnskapsdepartementet til Private Barnehagers Landsforbund, datert 3.april 2020.